

Workshop 2: Betekenisvol leren door Sander van Roy

Sander van Roy gaf een workshop over betekenisvol leren. Hij nam iedereen vol trots mee in de wijze waarop ze op de Sancta Maria Mavo aan betekenisvol onderwijs werken. Maar wat bedoelen we nou eigenlijk met betekenisvol?

Als coördinator onderwijs en docent biologie aan de Sancta Maria Mavo in Den Bosch staat hij dagelijks voor de klas en houdt hij zich actief bezig met de vraag hoe we het onderwijs kunnen verbeteren.

Het onderwijs verbeteren is natuurlijk nogal een opgave, waar een boel mensen zich over buigen. Dus waar moet je beginnen? Vragen durven stellen blijkt de basis. Sander: 'Ik ben al vrij snel in de rol van irritante kleuter gestapt. Bij dingen die mensen als vanzelfsprekend beschouwen vraag ik: 'Waarom? Waarom hebben we les in klassen, tussen half negen en half vier? Waarom hebben we een rooster?' Zo kwamen we erachter dat we in het onderwijs heel veel dingen doen 'omdat het altijd zo gedaan is.'

En dat levert problemen op in een snel veranderende maatschappij. 'Als ik in het bedrijfsleven vraag wat voor mensen ze zoeken, willen ze een heel setje vaardigheden: mensen zonder negen-tot-vijf mentaliteit, die zelfstandig maar ook samen kunnen werken én die verantwoordelijkheid durven nemen. Kunnen we dan nog verantwoorden dat we alleen maar examineren op cijfertjes, terwijl de maatschappij vraagt om vaardigheden en samenwerken? Als de omgeving verandert, moet je als onderwijs niet vasthouden aan de waarden en overtuiging die van honderd jaar geleden zijn.'

Betekenisvol leren is wanneer iets leren leidt tot verandering en dus tot groei. Betekenisvol onderwijs moet aan de volgende vier voorwaarden voldoen: er moet een keuzemogelijkheid zijn, het heeft waarde, het is sociaal en het is houdbaar. Dit stimuleert de intrinsieke motivatie bij leerlingen. Op de Sancta Maria Mavo wordt betekenisvol onderwijs aangeboden door onder andere keuzewerktijd (zie afbeelding*) en flankerend onderwijs (talentvakken).

Leerlingen op de Sancta krijgen buiten hun examenvakken om extra kansen om zich verder te ontwikkelen. De talentvakken die bovenbouwers kunnen volgen, zijn daar een goed voorbeeld van. Het zijn vakken die eigenlijk niet op school worden gegeven en waar leerlingen zich vrijwillig voor aanmelden. En juist in die vrijwillige keuze blijkt heel veel winst te behalen. Sander: 'Als je leerlingen een keuze geeft, zijn ze per definitie gemotiveerd. Als dat ook nog een echte keuze is, dan krijgt het betekenis en waarde. En een gemotiveerde leerling die iets van waarde ervaart, die leert iets.'

Zo werd er aan het begin van dit schooljaar een kookproject opgestart. Sander: 'Daar deden twee stoere jongens uit de vierde klas aan mee, die zich meteen afvroegen waarom ze door mij waren uitgekozen. Want ze hadden toch nooit hun huiswerk af, en problemen met de leerplichtambtenaar? 'Omdat ik denk dat jullie daar juist veel aan hebben!', zei ik.' 'Elke kookles zijn ze op tijd geweest, omdat ze er zélf voor hadden gekozen. Zij waren het die wekelijks langer op school bleven om op te ruimen, vragen te stellen en recepten te kopiëren. Ze hebben verantwoordelijkheid genomen, samengewerkt en hulp geboden, gepresenteerd, gepland en georganiseerd. Zij zijn degenen die daar echt hebben *geshined*.'

'Werd ik later nog door een andere docent aangesproken, omdat de jongens voor zijn les ineens hun huiswerk af hadden. Dat deden ze anders nooit! Toen hij aan ze vroeg hoe het zo kwam, antwoordde één van hen: 'Ik ben uitgekozen om te koken, en dat had ik nooit verwacht want ik doe nooit iets. Dan is hier een beetje mijn best doen toch wel het minste wat ik kan doen.'

Sander sluit de workshop af met de woorden: 'Be all you can be!'

Het was een inspirerende workshop, waarin Sander ons op een mooie manier iets vertelde over betekenisvol onderwijs en hoe dat op de Sancta Maria Mavo wordt vormgegeven!

*Foto van de keuzemogelijkheden bij keuzewerktijd op de Santa Maria Mavo:

